

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Кузнєцова Людмила Вікторівна _

“ ”

2018 р

Дипломна робота
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування

Управління банками на фінансовому ринку

на тему: «Управління ресурсною базою в банках України»

Виконавець:

Студент 6 курсу, групи 2, КЄФ

Мугалімов Ігор Михайлович

(прізвище, ім'я, по батькові)

-
/підпис/

Науковий керівник:

_ д.е.н., професор_

(науковий ступінь, вчене звання)

Коваленко Вікторія Володимирівна _

(прізвище, ім'я, по батькові)

-
/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНОЮ БАЗОЮ БАНКІВ	
1.1. Економічна сутність поняття «ресурси», «банківські ресурси» та «ресурсний потенціал банків»	6
1.2. Сутність і характеристика понять «капіталу» і «зобов'язання» як складових ресурсної бази банків	21
1.3. Методи та інструменти управління ресурсною базою	32
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	40
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ ДОСТАТНОСТІ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ УКРАЇНИ	
2.1. Загальна фінансово-економічна характеристика банків України	42
2.2. Аналіз зобов'язань банків України	54
2.3. Оцінка рівня капітальної стійкості банків України.....	64
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	72
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ФОРМУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНОЮ БАЗОЮ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ УКРАЇНИ	
3.1. Проблеми та шляхи вдосконалення процесу формування ресурсної бази банків	73
3.2. Напрямки управління ресурсною базою в банках України	82
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	91
ВИСНОВКИ.....	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	97
ДОДАТКИ.....	103

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Як ми знаємо банки є специфічними грошово-кредитними установами, без яких вже важко уявити теперішні глобалізоване, підв'язані між собою фінансові світові системи. Для успішного розвитку та функціонування у наші дні кожна країна потребує існування розгалуженої та стійкої банківської системи. Банки на сучасному етапі пов'язані з фондовими ринками, усіма видами бізнесу, суб'єктів господарювання, з державними та іншими інститутами, надає безграничну кількість послуг і населенню, та усім галузями економіки та ін.. А стовпом для адекватного функціонування банківської системи безумовно є ресурси та ресурсна база банків. Виходячи з цього, з'являється гостра необхідність розуміння пасивів банківської системи, сутності та структури залучених та запозичених коштів, питань ефективного формування ресурсної бази. В свою чергу треба розуміти, що не менш важливу роль грає раціональне і ефективне управління ресурсною базою.

Для України на сьогоднішній день питання управлінням ресурсною банків дуже важливе, не тільки для підвищення конкурентоспроможності окремих банків, чи системи в цілому, а тому що діяльність банків спрямована ще і на сприяння поступальному розвитку економіки, вихід ринків банківських послуг на новий рівень, дає змогу задовольняти поточні та інвестиційні потреби суб'єктів господарювання та домогосподарств у фінансових ресурсах.

Огляд літератури з теми дослідження. За останні роки питання раціоналізації, оптимізації та вдосконалення процесу управління і формування ресурсної бази банків, аналіз існуючої ситуації та минулих помилок призвело до присвячення багатой кількості досліджень та праць цієї темі, як вітчизняних так і закордонних науковців. Досить значний внесок у дослідження проблеми формування ресурсної бази та дослідження сутності

банківських ресурсів зробили: О.В Дзюблюк, К.Т Дитц, Р. Коха, Дж. Ф. Маршалл, Г. Табачук, М. Савлук, О.Д Заруба, М.Д Алексеєнко, Е.Ф. Жукова, І.Т Балабанова, С. Фролов, А.М Мороз, Р. Коцовська, О. Петрук, О. Лаврушин, В. Кисельов, Г.С. Панова, Д. Гладких, Ж. Торяник, І. Барилюк та інші.

Зауважив те, що дослідження та праці вище перерахованих науковців мають вже не висловлювану значущість для вивчення цього питання, слід розуміти що у банках України в умовах стрімкої глобалізації, швидкого та динамічного розвитку середовища їх функціонування ще багато питань пов'язаних з управлінням ресурсною базою та ресурсним потенціалом банків є невирішеними, та потребують подальшої розробки та вирішення.

Мета і задача дослідження. Метою дипломної роботи є оцінка всієї системи управління і формування ресурсної бази банків і розробка відповідних висновків та рекомендацій.

Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- Дослідження теоретичної частини відносно ресурсної бази, пасивів банку, ресурсного потенціалу банку, етапів формування і управління ресурсами банку
- Дати характеристику існуючим джерелам формування пасивів банку
- Провести аналітику процесу формування ресурсної бази банків
- Дати визначення ролі пасивних операцій у забезпеченні фінансової стійкості банків
- Провести аналіз та надати оцінку ресурсної бази банків України
- Дослідити та визначити нові підходи, і шляхи управління ресурсною базою в банках України

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає процес управління ресурсною базою в банках, а предметом дослідження є механізм управління ресурсами банку.

Предметом дослідження є теоретико-методичні положення щодо процесу управління та формування ресурсною базою, визначення проблем і перспектив ресурсного потенціалу і ресурсної бази банків України.

Метожи дослідження. Для повного розкриття та виявлення суті процесу управління ресурсною базою банків України використано методи теоретичного узагальнення, структурно-функціональний метод, аналіз та оцінювання існуючих методів та процесів управління ресурсною базою проведено за використання методу порівняння, економічного аналізу та групування. Для вивчення та аналізу динаміки змін та встановлення взаємозв'язку між складовими ресурсної бази застосовано графічний метод.

Інформаційна база роботи. Фактологічну і статистичну основу дослідження складають нормативно-законодавча база (Закони України, Інструкції тощо), Положення НБУ, періодичні видання НБУ, підручники, електронні ресурси Інтернету з питань діяльності банків України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних економістів, монографії тощо.

Практичне значення роботи полягає у тому, що вона може бути використана у перспективі для підвищення ефективного використання та управління ресурсною базою банків України.

Структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 103 сторінки комп'ютерного тексту, у тому числі 14 таблиць, 13 рисунків, список використаних джерел з 74 найменувань, 1 додаток.

ВИСНОВКИ

Фундаментом функціонування банку як фінансового посередника є його ресурсний потенціал, що об'єктивно індуктується фінансовою системою і економікою в цілому. Іншими словами, необхідним активним елементом банківської діяльності є ресурсна база банку і фактори, її визначальні.

Мобілізація коштів, які забезпечують кредитну та інвестиційну діяльність банків, пов'язана з рішенням подвійного завдання: знайти джерела ресурсів з мінімальною вартістю і забезпечити керовану стійкість балансу. Таким чином, для здійснення своєї діяльності банки повинні мати в своєму розпорядженні певні ресурси. Ресурси комерційних банків - це їх власні капітали і фонди, а також кошти, залучені банками в результаті проведення пасивних операцій і використовуються для активних операцій банків.

Ресурси комерційного банку за способом освіти можна розділити на дві основні групи: власний капітал і залучені кошти. Якщо банку для виконання активних операцій не вистачає власних і залучених ним коштів, він користується позиковими (недепозитними) джерелами.

В Україні особливого значення набуває підвищення ефективності функціонування ринкової інфраструктури, яка вимагає кардинальних якісних перетворень у банківській сфері, а відповідно, реалізації адекватної політики комерційними банками. Особливої актуальності питання фінансової політики оптимізації ресурсної та продуктової політики набувають в сучасних фінансових умовах.

Щодо проведеного аналізу стану банківського сектору України, то можна сказати що банківський сектор України працював в першому півріччі 2018 роки без помітних потрясінь, макроекономічна ситуація була сприятливою завдяки більш високим темпам економічного зростання,

відсутності шоків на валютному ринку і подальшого уповільнення інфляції. Про це йдеться в звіті Національного банку України.

Низька захист прав кредиторів залишається ключовим фактором, що стримує розвиток фінансового сектора. Усунення перешкод для ефективної роботи банків з недобросовісними позичальниками сприяло б швидкому відновленню кредитування фізичних осіб і бізнесу.

Для цього, зокрема, необхідно прийняття низки законів, які мінімізують можливості невиконання боржниками своїх зобов'язань. Для більш ефективної роботи фінансового сектора також необхідно прийняти закон "Про валюту" і закон, що змінює стандарти корпоративного управління в державних банках.

Сприятливі макроекономічні тенденції забезпечили стабільну роботу банківського сектора. Банки мають стійке внутрішнє фондування - гривневі кошти зростають більш високими темпами по 15% на рік, кошти клієнтів перевищують 80% загальних зобов'язань сектора. Водночас у матеріалах Національного банку повідомляється, що у II кварталі 2018 р. кошти населення в комерційних банках України зросли на 17,2 млрд грн (+3,6 %), а кошти бізнесу – на 6,4 млрд грн (+1,6 %). При цьому в структурі банківських зобов'язань триває зростання частки депозитів населення. За II квартал вона збільшилася ще на 0,8 в. п. – до 42,5 %. За II квартал нинішнього року рівень доларизації коштів населення в комерційних банках України скоротився на 2,5 в. п. (до 46,4 %) завдяки припливу гривневих депозитів. У II кварталі 2018 р. обсяги гривневих депозитів населення зросли на 8,7 % у розрахунку квартал до кварталу (кв/кв) і на 21,4 % р/р. Також населення доволі поступово збільшує терміни зберігання своїх коштів на депозитних рахунках. При цьому відсоткові ставки, за якими більшість банків-резидентів України залучає кошти населення на депозитні рахунки, залишається загалом доволі високою.

Це також створює певні ризики ліквідності в разі настання зовнішнього шоку - залучені на внутрішньому ринку ресурси короткі. Банки повинні

тримати достатній обсяг високоякісних ліквідних активів, щоб мати можливість повністю виконувати свої зобов'язання навіть в умовах стресових сценаріїв.

Фінансовий результат сектора продовжує поліпшуватися. Зокрема, повідомляється, що в січні – липні поточного року сукупні доходи комерційних банків України становили 108,9 млрд проти 101,6 млрд грн за січень – липень минулого року. Витрати ж комерційних банків України за цей період скоротилися зі 101,8 млрд до 99,1 млрд грн. У результаті за січень – липень 2018 р. українські комерційні банки в цілому отримали сукупний прибуток у обсязі 9,7 млрд проти 223 млн грн збитку за аналогічний період 2017 р. Цьому сприяють високий операційний дохід і істотне зниження відрахувань в резерви. Чистий процентний дохід банків стрімко зростають завдяки істотному зниженню вартості фондування.

Чисті комісійні доходи збільшуються внаслідок відновлення попиту на банківські послуги. Найбільш помітне підвищення операційної ефективності «Приватбанку» - зміна підходів до управління банком дало швидкий і помітний позитивний результат.

Більшість банків завершило формування резервів під непрацюючі кредити, відрахування в резерви різко скоротилися, незважаючи на перехід на правила резервування по концепції "очікуваних збитків" відповідно до стандарту МСФЗ 9. Відрахування в резерви банківського сектора в 2018 році, ймовірно, будуть найнижчими за останнє десятиліття.

Ризик достатності капіталу не змінився. Поточні доходи банків в I та II кварталі 2018 року майже повністю компенсували зниження власного капіталу внаслідок переходу на стандарт МСФЗ 9. Кілька банків отримали додатковий капітал від акціонерів. Залишається кілька невеликих фінансових установ, які знаходяться в зоні ризику за показниками достатності капіталу.

Таким чином, в даний час банківська система України характеризується загостренням конкуренції і посиленням вимог до діяльності банківських інститутів, що визначає необхідність розробки ефективної

продуктової, ресурсної та депозитної політики з метою залучення потенційних клієнтів. Найбільшу актуальність в даний час набуває депозитна політика, так як на даний момент основна маса готівки зосереджена у дрібних вкладників. Тому в сучасних умовах головним «внутрішнім» джерелом ресурсів для вітчизняних фінансових установ традиційно є депозити.

Рівень власного капіталу українських комерційних банків посилює значення залучених через депозитні рахунки коштів при формуванні ресурсної бази банківських інститутів і визначає необхідність реалізації ефективної депозитної політики в системі банківського менеджменту. Депозитна політика повинна бути взаємопов'язана з кредитною політикою і забезпечувати реалізацію останньої. Саме такий підхід на сьогодні може забезпечувати ліквідність, фінансову стійкість і одночасно прибутковість комерційного банку.

Зростання конкуренції на депозитному ринку за умови одночасного зниження відсоткової ставки визначає необхідність для банківських інститутів впровадження якісно нових депозитних інструментів, використання яких забезпечує клієнтам банку можливість їх реалізації в якості фінансових активів при здійсненні кредитних операцій. Надалі це стане передумовою для використання депозитних інструментів на фінансовому ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Довгань Ж.М. Фінансовий менеджмент у банку. – Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 306 с.
2. Банковская энциклопедия / Редкол. : О. И. Лаврушин и др. – М. : Энциклопедическая Творческая Ассоциация, 1995. – 552 с.
3. Заруба О. Д. Банківський менеджмент та аудит / О. Д. Заруба. – К.: Видавництво «Лібра», 1996. – 224с.
4. Словник банківських термінів. Банківська справа: термінологічний словник / Загородній А. Г., Сліпушенко О. М., Вознюк Г. А., Смовженко Т. С.. – К. : Аконт, 2000. – 605с.
5. Васюренко О. В. Банківські операції: [навч. посібник] / Васюренко О. В. – [6-те вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2008. – 305 с.
6. Економічна енциклопедія : у трьох томах / Б. Д. Гаврилишин (голова ред. ради) [та ін.]. – К. : Академія, 2000, 2002. – Т. 1. – 719 с.
7. Финансы, деньги, кредит : учебник / под. ред. О. В. Соколовой. – М. : Юристъ, 2000. – 784 с.
8. Банківські операції : підручник / [за ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза]. – К. : КНЕУ, 2000. – 384 с.
9. Коваленко В.В. Функціональна достатність ресурсного потенціалу банків: методи оцінювання та напрями забезпечення: монографія / В.В. Коваленко, Ж. І. Торяник. – К.: УБС НБУ, 2010 – 158 с.
10. Алексеев М. Д. Капітал банку: питання теорії і практики / М. Д. Алексеев : монографія. – К. : КНЕУ, 2002. – 276 с.
11. Управління банківським капіталом: теорія і практика / ред.. В.В. Киселева. – М.: Економіка, 1997. – 257с.
12. Большой коммерческий словарь / под ред. Т. Ф. Рябовой. – М. : Война и мир, 1996. – 400 с
13. Вступ до банківської справи : навч. Посібник / ред. М.І. Савлука; Українська фінансова банківська школа. – К.: Лібра, 1998. – 344 с.

- 14.Отенко І. П. Аналіз та оцінка стратегічного потенціалу підприємства: наук. вид. / І. П. Отенко, Л. М. Малярець, Г. А. Іваненко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 348 с.]
- 15.Єпіфанов А. О. Методологічні складові ефективного розвитку банківського сектору економіки України : монографія / А.О. Єпіфанов. – Суми : Університетська книга, 2007. – 417 с.
- 16.Васюренко Л. В. Ресурси комерційного банку : теоретичний та прикладний аналіз: моногр. / Л. В. Васюренко, І. М. Федосік. – Х. : ПП Яковлєва, 2003. – 88 с.
- 17.Павлюк С. М. Формування ресурсів комерційних банків : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.04.01 “Гроші, фінанси і кредит” / С. М. Павлюк. – К., 2005. – 20 с.
- 18.Барилюк І. В. Ресурсний потенціал банку: сутність, структура, властивості / І. В. Барилюк // Науково-теоретичний журнал Хмельницького національного університету “Наука й економіка”. – 2008. – Вип. 2 (10). – С. 9
- 19.Роуз П. С. Банківський менеджмент : посібник / П. С. Роуз. – М. : Діло, 1995. – 768 с.
- 20.Енциклопедичний словник бізнесмена: менеджмент, маркетинг, інформатика / за ред. М. І. Молдованова. – К. : Техніка, 1993. – 856 с.
- 21.Енциклопедія банківської справи України / редкол. В. С. Стельмах (голова) [та ін.]. – К. : Молодь, Ін Юре, 2001. – 680 с.
- 22.Банківські операції : навч. посібник / ред. В. І. Міщенко, Н. Г. Славянської. – К.: Знання, 2006. – 727 с.
- 23.Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 07.12.2000р. № 2121-111. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
- 24.Белоглазова, Г. Н. Гроші. Кредит. Банки: підручник / Г. Н. Белоглазова. - М.: Вища освіта, Юрайт, 2011. - 318 с.
- 25.Жарковський, Е. П. Банки і банківська справа: підручник / Жарковський, Е. О. Арендс. - СПб. : Омега-Л, 2011. - С. 45 - 63.
- 26.Косован К. С. Управление ресурсами в коммерческом банке / К. С. Косован // Деньги и кредит. – 2001. - № 6. – С. 32-36.
- 27.Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник / Л. О. Примостка. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : КНЕУ, 2004. – 468 с

28. Банківські операції : [підручник] / [А.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна та ін.] ; за ред. А.М. Мороза. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2008. – 608 с
29. Основні показники діяльності комерційних банків України у 2012 році. // Банківська справа, №6, 1995, с.41.
30. Основні тенденції розвитку банківської системи України у січні-серпні 1997 року. // Вісник НБУ №10, 1997, с.20.
31. Панова Г.С. Анализ финансового состояния коммерческих банков.- М.: Финансы и статистика, 1996, с.54-78, 89-110.
32. Пантелєєв В., Халява С. Фінансова стійкість комерційного банку : проблеми регулювання. // Банківська справа, №1, 1996, с.32.
33. Полферман Д., Форд Ф. Основы банковского дела.-М.: Инфра-М, 1996, с.67.
34. Раєвський К. Деякі аспекти фінансового аналізу комерційних банків України (в тому числі і із залученням іноземного капіталу). // Вісник НБУ, №1, 1997, с.27-40.
35. Вовчак О. Причини та наслідки впливу світової фінансової кризи на розвиток банківського і реального секторів економіки України / О. Вовчак, Н. Поляк // Вісник НБУ. – 2009. – № 9. – С. 22–25.
36. Вовчак О. Фінансова стратегія розвитку банку як передумова ефективності його розвитку / О. Вовчак, Н. Меда // Банківська справа. – 2008. – № 3. – С. 23-36.
37. Вожжов А. П. Процессы трансформации банковских ресурсов : [монографія] / А. П. Вожжов. – Севастополь : Изд-во СевНТУ, 2006. – 339 с.
38. Волохата К.О. Сутність і значення ресурсної бази банків / К.О. Волохата, В.Є. Волохата // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2011. - № 1(10). – С. 147-154.
39. Галіцейська, Ю. Теоретичні аспекти дослідження суті та завдань ресурсної бази банку / Ю. Галіцейська // Банківська справа. – 2012. – № 5. – С. 13-21.
40. Гринько О. Прогнозування ресурсів банківських установ / О. Гринько, В. Хохлов // Вісник НБУ. – 2008. – № 8. – С. 30–36.
41. Дзюблук О. В. Оптимізація управління активами і пасивами комерційного банку / О. В. Дзюблук // Фінанси України. – 2002. - № 5. – С. 129- 138.

- 42.Дзюблюк О. В. Оптимізація формування ресурсної бази комерційного банку / О. В. Дзюблюк // Банківська справа. – 2008. - № 5. – С. 38-46.
- 43.Дмитрієва О.А. Формування ресурсної бази комерційного банку в умовах глобалізації фінансової системи України / О.А. Дмитрієва // Вісник СевНТУ. – 2011. – № 166. – С. 46-49.
- 44.Довгань Ж.М. Фінансовий менеджмент у банку. – Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 306 с.
- 45.Дубовик О. В. Формування конкурентоспроможності банку: [монографія] / О. В. Дубовик, А. Я. Кузнєцова, Т. Д. Гірченко. – Львів : ЛБІ НБУ, 2005. – 215 с.
- 46.Основні показники діяльності банківського сектору України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=58001&cat_id=44444
- 47.Коваленко В.В. Індикатори фінансової стійкості банківської системи / В.В.Коваленко, Л.М. Єріс. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/6389/1/INDICATORS.pdf>
- 48.Кузнєцова Л.В. Вплив глобалізаційних процесів на фінансову стійкість банківської системи / Л.В. Кузнєцова, В.В. Коваленко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. - №2. – С. 265-271.
- 49.Методика розрахунку рівня економічної безпеки України, затвердженої наказом Міністерства економіки України №60 від 02.03.2007р. / Міністерство економіки України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=97980&cat_id=38738
- 50.Соловійов В.І. Сучасний стан банківської безпеки України / В.І. Соловійов // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2011. - №4. – С. 79-82.
- 51.Індикатори фінансової стійкості / Національний банк України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=58001&cat_id=44444
- 52.Офіційний сайт Асоціації Українських банків. Аналітика. – [Електронний ресурс].–Доступ у режимі: http://aub.org.ua/index.php?option=com_arhive_docs&show=1&menu=104&Itemid=112
- 53.Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Доступ у режимі: <http://www.bank.gov.ua>

54. Косован К. С. Управление ресурсами в коммерческом банке / К. С. Косован // Деньги и кредит. – 2001. - № 6. – С. 32-36.
55. Костирко Л. А. Управление ресурсной базой коммерческого банка / Л. А. Костирко, Т. В. Пащенко, М. М. Агеев. – Луганск : ВУГУ, 1999. – 235 с.
56. Зверьяков М. І. Нова індустріалізація як модель економічного розвитку України: монографія / М. І. Зверьяков, Л. Л. Жданова, О. С. Шараг. – Одеса: Астропринт, 2017. – 296 с.
57. Кузьмін В. В. Банківські операції : навч. посіб. / В. В. Кузьмін, О. В. Андрейченко. – К. : ННЦ ІАЕ, 2006. – 418 с.
58. Лобанова А. Л. Ресурсна політика комерційних банків України / А. Л. Лобанова // Фінанси України. – 2005. – № 1. – С. 88–95.
59. Люткевич О. М. Дослідження характеристик і показників функціонального впливу іноземного капіталу на ринок банківських послуг України / О. М. Люткевич // Регіональна економіка. – 2008. – № 1. – С. 106–114.
60. Мартиненко М. М. Стратегічний менеджмент: [підручник] / М. М. Мартиненко, І. А. Ігнат'єва. – К. : Каравела, 2006. – 320 с.
61. Мізюк Б. М. Стратегічне управління : [підручник] / Б. М. Мізюк . – [2-ге вид., переробл. і доповн.]. – Львів : Магнолія плюс, 2006. – 392 с.
62. Мочерний С. В. Банківська система України: навч. посібн. / С. В. Мочерний, Л. С. Тришак. – Львів, 2004. – 300 с.
63. Зверьяков М. І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія / М. І. Зверьяков, О. М. Зверьяков. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 418 с.
64. Копилюк О. І. Теоретичні підходи до розкриття сутності банківських ресурсів / О. І. Копилюк, О. М. Музичка О. М. // Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. пр. – Вип. 5(60). – К., 2006 – С. 18-22.
65. Закон України “Про банки і банківську діяльність”: [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
66. Закон України “Про Національний банк України” : [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
67. Закон України “Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб” : [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
68. Смирнов, Ю. М. Аналіз ефективності формування ресурсної бази кредитних організацій [Текст]: / Ю. М. Смирнов, Р. І. Сібіш // Соціально-економічні і технічні системи: Дослідження, проектування, оптимізація. - 2013. - № 14. - с. 21.

69. Тагірбеков, К. Р. Основи банківської діяльності [Текст]: навч. посібник / К. Р. Тагірбеков. - М.: Ін-ФРА-М: Весь Світ, 2014. - 720 с.
70. Хашиєв, Л.Х. М. Методи управління залученими ресурсами комерційного банку: класифікація, характеристика і основні тенденції розвитку [Текст]: / Л.Х. М. Хашиєв // Фінанси і кредит. - 2014. - № 28.
71. Тавас А. М. Банківська справа: управління кредитної організацією: навчальний посібник. - М.: Видавничо-торгова компанія «Дашков і К», 2007.
72. Хашиєв Л. Х-М. Методи управління залученими ресурсами комерційного банку: класифікація, характеристика і основні тенденції розвитку // Фінанси і кредит. - 2005. - № 28.
73. Лаптирев Д. А. Система управління фінансовими ресурсами банку: Процеси - завдання - моделі - методи. - М.: Видавнича група «БДЦ-прес», 2005.
74. Барилюк І. В. Деякі аспекти проблеми удосконалення банківської системи України в умовах інтеграційних процесів / І. В. Барилюк // Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери: матеріали V Міжнародної науково-теоретичної конференції молодих вчених і студентів: 3 т. – Донецьк: ДВНЗ “Донецький національний технічний університет”, 2008. – Т. 1. – С. 49–50.
75. Барилюк І. В. Розвиток банківського бізнесу в умовах інтеграції у світову фінансову систему / І. В. Барилюк // Галицький економічний вісник. – 2008. – Вип. 2 (17). – С. 119–125.
76. Аналіз банківської діяльності: [підручник] / [А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.] ; за ред. А. М. Герасимовича. – К.: КНЕУ, 2003. – 599 с.
77. Бондарева, Ю. В. Перспективи розвитку ресурсної бази банків. Думка аналітиків МАП / Ю. В. Бондарева, С. А. Шовіков, Р. Р. Хаїров // Банківська справа. - 2011. - № 11. - С. 17 - 19.
78. Зеленський, Ю. Б. Проблеми розвитку регіональних банків і реальний сектор економіки / Ю. Б. Зеленський // Гроші і кредит. - 2012. - № 4. - С. 25 - 29.